

NOVI PRILOZI POZNAVANJU POVIJESNOG NASLJEĐA I KULTURNIH DOBARA BRODSKOG POSAVLJA

Baština - info

INFORMATIVNO-EDUKATIVNI IZBOR IZ STRUČNIH MATERIJALA ARHIVA MINISTARSTVA KULTURE (76)

Piše: Željka Perković, diplomirani inženjer arhitekture, pročelnica

Brodski franjevački samostan (V. dio)

● Franjevački samostan i crkva pretrpjeli su velika oštećenja u ratnim operacijama prvenstveno zbog položaja uz rijeku Savu, granicu. Sav krovni pokrov samostana i crkve oštećen je prostrjelima. Istu sudbinu doživjela su i stakla na prozorima samostana i crkve. Na vanjskim pročeljima samostana donedavno su se vidjela oštećenja nastala agresijom u Domovinskom ratu od raznih vrsta oružja.

Na sjevernom krilu samostana i južnom zidu lađe crkve došlo je do velikih oštećenja, uglavnom od udara i eksplozija granata. Na tom dijelu samostana uništen je i pokrov, oštećena je krovna konstrukcija, a na svodovima su se pojavila dva proboja tlocrtno veličine 8 do 10 m². Kao posljedica udara granata pojavile su se pukotine iznad nadvoja prozora i ispod klupčica. Također su se otvorile pukotine na spoju lukova susvodnica nosivih zidova, zatim pukotine u zidu. U tjemenu svoda pojavila se kontinuirana uzdužna pukotina, a na petama svodova nastale su horizontalne pukotine. Da bi se spriječila razaranja na građevini od atmosferilija redovnici Franjevačkog samostana su u tijeku 1995. godine organizirali i financirali radove hitnog popravka krovništva nad samostanom (istočnim, južnim i zapadnim dijelom) kao i nad lađom crkve. U tijeku 1995. godine nastavljen je prekinut program iz 1991. godine. Tom prilikom polomljeni i oštećeni crjepovi zamijenjeni su novim. Nad sjevernim krilom samostana oštećeni limeni pokrov je zamijenjen bakrenim limom. Kod ovih radova sanacije izmijenjena je i sva oštećena krovna lina-

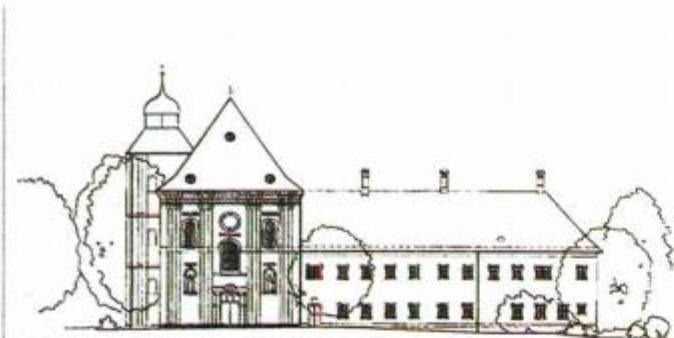
rija (opšavi, žliebovi i oluci). Ostakljeni su i svi prozori na samostanu i crkvi.

Hrvatski restauratorski zavod je izradio projekt sanacije ratne štete i na temelju prikupljenih ponuda izabran je najpovoljniji izvođač radova obnove. Investitor radova sanacije bila je Franjevačka provincija Sv. Ćirila i Metoda, potom Ministarstvo kulture, dijelom Brodsko-posavska županija i Grad Slavonski Brod.

Nabavljena je sva drvena građa za statičku sanaciju krovne konstrukcije, izvedeni su sanacijski radovi obnove krovne konstrukcije i pokrova nad svetištem crkve. Također izvedena je i statička sanacija istočnog zabatnog zida (zid nad trijumfalnim lukom). Sanirana je ratna šteta (nedostajući dijelovi svoda su ozidani, konsolidirane su pukotine u svodu i zidovima, a nakon toga ožbukani su i prebijeljeni svod i zidovi). Redovnici Franjevačkog samostana obnovili su nekoliko prostorija u prizemlju i na prvom katu, također nastavili su s prekinutim radovima na uređenju i izmjeni instalacija grijana i elektrifikacije samostana i crkve.

Proteklih godina sustavno su obnavljana, sukladno sredstvima, pročelja crkve i samostana te klaustar. Danas je vanjski izgled obnovljen u cijelosti. Preostaje obnova dijela unutrašnjosti kroz konzervatorsko-restauratorske radove.

Na ovaj način obnovljeni samostan u najboljem svjetlu predstavlja povijesne drame prostora, vjeru i našu brigu u očuvanju baštine kao svjedočanstvo novim generacijama.

Zapadno pročelje samostana i crkve sv. Trojstva iz dokumentacije

Izgled obnovljenih elemenata sjevernog/zapadnog i južnog/istočnog pročelja

Proteklih godina obnovljeni su stupovi, kameni portal i postavljena skulptura sv. Franje u klastru samostana

